

Dekkingsgraden vliegen omhoog, maar stijging pensioen zit er niet in

FD - Martine Wolzak 1 juli

Op basis van de economische verwachtingen van het CPB en de daling van de rekenrente, ligt het niet voor de hand dat de dekkingsgraden nog veel verder oplopen. De koopkracht van gepensioneerden blijft dan ook de komende jaren achter.

Koopkrachtherstel voor de pensioenen van miljoenen Nederlanders, werkend en gepensioneerd, blijft waarschijnlijk nog jaren uit. De dekkingsgraden van pensioenfondsen zijn in de eerste helft van 2021 weliswaar fors gestegen, maar de meeste grote pensioenfondsen staan er nog lang niet goed genoeg voor om te mogen indexeren. En het Centraal Planbureau verwacht dat de dekkingsgraden voorlopig niet veel meer stijgen.

Tot de kredietcrisis verhoogden Nederlandse pensioenfondsen jaar op jaar de pensioenen om te compenseren voor prijsstijgingen. Sindsdien lukt dat veel fondsen niet meer, een gevolg van onder meer de dalende rente en de gestegen levensverwachting. Terwijl prijzen wel zo'n 20% stegen in die periode. Het uitblijven van de indexatie van pensioenen gaat nog meer wringen als de inflatie verder oploopt. Het pensioenakkoord biedt voorlopig geen oplossing, demissionair minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken heeft de invoering daarvan net weer met een jaar uitgesteld.

Belofte koopkrachtig pensioen

'Voor onze achterban duurt het te lang. Het kabinet moet de belofte van een koopkrachtig pensioen uit het pensioenakkoord gaan waarmaken', zegt voorzitter John Kerstens van de Koepel Gepensioneerden. Die boodschap brengt hij volgende week samen met andere ouderenorganisaties aan Koolmees over. 'Het pensioenakkoord is al twee jaar oud. De invoering duurt nog een paar jaar, dan leven deze mensen misschien niet meer.'

Vorig jaar rond deze tijd dreigden nog forse kortingen van 10% of meer op de pensioenen van miljoenen Nederlanders. Dankzij beleggingswinsten en vooral een hogere rente, zijn de dekkingsgraden van pensioenfondsen de afgelopen maanden spectaculair hersteld. Hoe hoger de rente, hoe minder fondsen aan vermogen nodig hebben tegenover alle beloofde pensioenen, en dus hoe hoger hun dekkingsgraad.

Dit jaar steeg de dekkingsgraad van een gemiddeld pensioenfonds tot nog toe met tien procentpunt naar circa 110%, blijkt uit berekeningen van actuarissen. Vergeleken met de zomer van vorig jaar is de stijging zelfs bijna twintig procentpunt. De kortingsdreiging is daarmee verdwenen.

Gepensioneerde en werknemer gaat achteruit

Voor indexatie is echter meer nodig. Volgens de huidige spelregels mag een fonds de pensioenen pas verhogen als het gemiddeld over twaalf maanden een dekkingsgraad heeft van 110% of meer. Vooral bij de grote pensioenfondsen met veel deelnemers, zoals ABP, Zorg en Welzijn, PMT en PME, is dat nog bij lange na niet het geval. Gepensioneerden voelen die gemiste indexatie meteen in hun portemonnee, al is dat de afgelopen jaren deels goedge maakt met een hogere AOW-uitkering. Ook werknemers worden geraakt: hun toekomstig pensioen wordt steeds minder waard.

Neem pensioenfondsen Zorg en Welzijn, waar deelnemers tot 23% indexatie missen. De dekkingsgraad staat inmiddels rond de 100%, daarbij hoeven verpleegkundigen, artsen en andere zorgmedewerkers, niet bang te zijn voor de verlaging van hun pensioen. Maar de gemiddelde dekkingsgraad van PFZW over de afgelopen twaalf maanden is 92%. Dat is ver onder de benodigde 110%.

Voor het pensioenfonds van (oud-)werknemers van toezichthouder De Nederlandsche Bank ziet het er overigens een stuk beter uit, daar staat de beleidsdekkingsgraad alweer boven de 118%. Net als voor deelnemers van het pensioenfonds van ING (128%) of de bouw (110%). De meeste fondsen die de pensioenen al wel kunnen verhogen hadden zich al voor 2008 beter ingedekt tegen een mogelijke daling van de rente.

Nieuw pensioenstelsel

Het nieuwe pensioenstelsel moet ook de andere fondsen de ruimte geven om pensioenen sneller te verhogen. Dat is dan niet gekoppeld aan de inflatie, maar afhankelijk van de beleggingswinsten die de fondsen maken. Bij verlies gaan de pensioenen ook sneller omlaag. Maar het duurt zeker nog een aantal jaren voordat alle fondsen daadwerkelijk over zijn naar het nieuwe stelsel, de meeste stappen pas over na 2025.

En door het uitstel van de nieuwe pensioenwetgeving naar januari 2023, dreigt ook de overgangsfase naar het nieuwe pensioenstelsel een jaar later in te gaan. Koolmees wil de huidige regels niet loslaten, zolang het niet zeker is dat het nieuwe stelsel er echt komt. In de overgangsfase mogen fondsen al wat sneller gaan indexeren, bij een beleidsdekkingsgraad van 105%. Mogelijk gaat de overgangswetgeving wat eerder in dan de rest, zodat fondsen toch volgend jaar extra ruimte krijgen. Maar de voorwaarde is dat de Tweede en Eerste Kamer de behandeling van alle wetgeving voor de zomer van 2022 afronden, want de indexatiebesluiten vallen in het najaar.

Indexeren niet altijd verstandig

Die planning lijkt riant, maar het gaat om een van de grootste hervormingsoperaties ooit, die al heel wat vertraging heeft opgelopen. En met een kabinetsformatie die moeizaam gaat, kan het best krap worden. 'Haast is geboden. Het is belangrijk dat alle betrokken partijen dat begrijpen', zegt FNV-pensioenonderhandelaar Willem Noordman. 'Er staan voor gepensioneerden grote belangen op het spel, die voelen dit direct in hun koopkracht'.

Maar het CPB denkt dat ook met een verlaagde indexatiegrens er tot 2025 slechts 'beperkte ruimte' is voor indexering. Op basis van de economische verwachtingen die het planbureau vorige week publiceerde, en de daling van de rekenrente, ligt het niet voor de hand dat de dekkingsgraden nog veel verder oplopen. De koopkracht van gepensioneerden blijft dan ook de komende jaren achter.

Volgens actuaire Marc Heemskerk van pensioenadviseur Mercer moeten pensioenbestuurders zich bovendien afvragen of versneld indexeren in aanloop naar het nieuwe stelsel wel verstandig is. Heemskerk: 'Nu indexeren en dan bijvoorbeeld straks bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel moeten korten, lijkt mij niet zo prettig.'

Lees het volledige artikel: [https://fd.nl/economie-politiek/1389206/pensioen-gaat-na-spectaculaire-herstel-dekkingsgraden-voorlopig-niet-omhoog\)-m4g1caiY9bUj](https://fd.nl/economie-politiek/1389206/pensioen-gaat-na-spectaculaire-herstel-dekkingsgraden-voorlopig-niet-omhoog)-m4g1caiY9bUj)